

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa,

5/12/2017

Adam Bodnar

KMP.571.9.2017

Pan
Zbigniew Ziobro
Minister Sprawiedliwości

Al. Ujazdowskie 11
00-950 Warszawa

Wielce Szanowny Panie Ministrze,

W dniach 6-10 listopada 2017 r. Europejski Komitet ds. Zapobiegania Torturom oraz Nieludzkiemu i Poniżającemu Traktowaniu albo Karaniu (CPT), zatwierdził na posiedzeniu plenarnym raport z wizytacji w Polsce, przeprowadzonej w dniach 11-22 maja 2017 r.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 i 2 Europejskiej Konwencji o zapobieganiu torturom oraz niehumanitarnemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu (Dz. U. z 1995 r. Nr 46, poz. 238 ze zm.) *informacje zebrane przez Komitet w związku z wizytacjami, jego sprawozdanie oraz jego konsultacje z zainteresowaną Stroną mają charakter poufny. Na żądanie zainteresowanej Strony Komitet opublikuje swoje sprawozdanie wraz z wszelkimi komentarzami tej Strony.*

Z uwagi na powyższe zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o złożenie wniosku o publikację raportu Komitetu. Upublicznianie takiego dokumentu ma wręcz wartość symboliczną. Pokazuje wolę Państwa w prowadzeniu dialogu, w kierunku wzmocnienia ochrony przed torturami oraz wysiłki władz w tym zakresie. Poprzez jego dostępność i możliwość oceny czynionych postępów motywuje władze do skutecznych działań.

Raport poprzez rozważania i standardy Komitetu ma również wartość edukacyjną, co niewątpliwie przyczynia się do podniesienia jakości nadzoru i opieki nad osobami

pozbawionymi wolności, kształtowania świadomości społeczeństwa w zakresie ochrony praw człowieka i zapobiegania torturom oraz stymulowania dyskusji w tym obszarze.

Jego wartość merytoryczna ma więc fundamentalne znaczenie w wypełnianiu przez Państwo zadań prewencyjnych. Z tego też względu niemal wszystkie wizytowane Państwa zdecydowały się na opublikowanie sprawozdań Komitetu.

Chciałbym też podkreślić, że Polska jako strona Konwencji ONZ w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania (Dz. U. z 1989 r. Nr 63, poz. 379) jest zobowiązana nie tylko do skutecznej reakcji karnej na stwierdzone przypadki tortur, ale przede wszystkim na działania o charakterze zapobiegawczym, które wyeliminują ryzyko pojawienia się ich w przyszłości (art. 2 i 16 Konwencji).

Jak wyeksponowano w preambule Protokołu fakultatywnego do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania (Dz. U. z 2007 r. Nr 30, poz. 192) to Państwa Strony są odpowiedzialne za realizację powyższych artykułów i ponoszą wspólną odpowiedzialność za wzmocnienie ochrony osób pozbawionych wolności i pełne przestrzeganie w stosunku do nich praw człowieka, zaś wysiłki w celu wyeliminowania tortur powinny przede wszystkim koncentrować się na prewencji. Skuteczne działania zapobiegawcze wymagają zaś edukacji i połączenia szeregu środków legislacyjnych, administracyjnych, sądowych i innych.

Rzecznik Praw Obywatelskich wykonując zadania krajowego mechanizmu prewencji w rozumieniu Protokołu fakultatywnego, jest zobowiązany do przedstawiania właściwym władzom rekomendacji, w celu poprawy traktowania osób pozbawionych wolności, warunków detencji oraz zminimalizowania ryzyka pojawienia się tortur w przyszłości.

W mojej ocenie edukacja jest najlepszą formą prewencji, gdyż wpływa na ludzkie postawy i determinuje konstruktywne działania. W związku z tym publikacja sprawozdania CPT jest w tym kontekście niezwykle istotna.

Uprzejmie proszę o powiadomienie mnie o zajętych przez Pana Ministra stanowiskach w tej sprawie.

Z wyrazami szacunku,

Do wiadomości:

1. Rzecznik Praw Dziecka,
2. Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej,
3. Prezes Krajowej Rady Radców Prawnych,
4. Prezes Najwyższej Izby Kontroli,
5. Przewodniczący Sejmowej Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka,
6. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego,
7. Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa,
8. Helsińska Fundacja Praw Człowieka,
9. Stowarzyszenie Amnesty International,
10. Koalicja "Porozumienie na rzecz wprowadzania OPCAT",
11. Instytut Spraw Publicznych,
12. Stowarzyszenie Interwencji Prawnej,
13. Fundacja Instytut na rzecz Państwa Prawa,
14. Stowarzyszenie Praw Człowieka im. Haliny Nieć,
15. Komitet Ochrony Praw Dziecka,
16. Uniwersytet Warszawski,
17. Uniwersytet Jagielloński,
18. Poznańskie Centrum Praw Człowieka, Instytut Nauk Prawnych PAN.

